

Udkomne Bøger.

H. Iversens Regnskabsbog for Landmænd. Ved *Karsten Iversen*.
Prøveregnskab. 75 Sider i Folio. 4 Kr. (Konrad Jørgensens Bogtrykkeri. Kolding.)

Den bekendte Landbrugsforfatter *H. Iversen*, som indlagde sig stor Fortjeneste ved sit Arbejde for Indførelse af Regnskab i Landbruget, efterlod sig ved sin Død et Udkast i Tekst og Tal til en ny Udgave af hans »Regnskabsbog for mindre Landbrug«. Formen for selve Regnskabet naaede han dog ikke at faa fuldført i Enkelthederne; men under Udarbejdelsen af Planen drog han sin yngste Søn, *Karsten Iversen*, saa stærkt med ind i Arbejdet, at denne, skønt han var ganske ung, har forstaaet, med nogen Vejledning, at tage sin Faders Arbejde med Regnskabsføringen op, og — efter det foreliggende Resultat at dømme — paa en særdeles fortrinlig Maade. Vejledningen er ydet ham af d'Hrr. Statskonsulent *Fr. Hansen*, Askov, og Forstander *J. J. Hansen*, Lyngby, der begge have staaet i ret nøje Forbindelse med *H. Iversen* og været Sønnens Læremestre. I et Forord til Regnskabsbogen gør de Rede herfor og udtaler, at det har været dem en Glæde at yde *Karsten Iversen* den nødvendige Hjælp ved Regnskabs Udarbejdelse. »Vi har dermed gerne villet yde den afdøde en skyldig Tak for, hvad vi har modtaget af ham, og derved bidrage til at sætte ham et Minde. Men jævnsides hermed har vi følte os overbeviste om, at vi herigennem bidrog til at øge Landmændenes Forstaaelse af og Indsigt i de gode, sunde og solide Tanker om Landbrugsbogføringen, som rørte sig hos *H. Iversen*.«

Regnskabsbogen er delt i 3 Hovedafsnit: 1) Pengeregnskabet, som der efter *H. Iversens* Plan er lagt særlig Vægt paa, med Kassebog, skematisk Oversigt over Indtægt og Udgift samt Aarsopgørelse, 2) Dagbogen med Arbejdsregnskabet og Markregnskabet og 3) Regnskabet med Omsætningen i Stald og Lade (Driftsregnskabet). Disse Afsnit kunne benyttes hver for sig, uafhængige af hverandre; men det fremhæves, at et fuldstændigt Regnskab kun faas ved at føre dem alle. Skulle de bruges enkeltvis, bør det ske i den Orden, hvori de her ere anførte.

Bogen foreligger i to Skikkelser: dels som trykte Skemaer, uden anden Tekst end Overskrifterne, til Brug ved Regnskabsføringen hos de enkelte Landmænd, og dels som et trykt og udfyldt Aarsregnskab, Prøveregnskab, med Vejledning og Tal fra en bestemt Gaards Drift, hvor *Iversens* Regnskab har været ført i mange Aar. Skemaerne til Pengeregnskabet, 56 Sider, Dagbogen med Arbejdsregnskab og Markregnskab, 58 Sider, og Driftsregnskabet, 36 Sider, der paa en alm. Bondegaard vil være tilstrækkeligt for et Aar, koster til hvert Afsnit for sig, indbundne i stift Bind, 1 Kr. 25 Øre, samlede i een Bog: 3 Kr.

Prøveregnskabet med den forklarende Tekst og de i Skemaerne indførte Tal giver en saa fortrinlig Vejledning til Regnskabets Førelse, at enhver Landmand med dette ved Haanden uden Vanskelighed fra Aar til Aar vil kunne føre sit Regnskab paa de dertil bestemte Skemaer. Alle, som have Kendskab til *Iversens* Regnskaber, ville vide, hvor vel gennemtænkte og gennemprøvede de vare før de kom offentlig frem; men det vil sikkert vise sig, at den nu foreliggende Udgave i enhver Henseende i det mindste staar fuldt paa Højde med sine Forgængere og i flere Retninger, navnlig vedrørende Pengeregnskabet, endogsaa staar over dem. Den har uden Tvivl alle Betingelser for at kunne vinde Indgang som Regnskabsbog, særlig paa almindelige Bøndergaarde. Dens Offentliggørelse tjener Landbrugsstuderende *Karsten Iversen* og hans to Læremestre og Hjælpere til megen Ære, og jeg kan kun slutte mig til det Haab, som disse sidste udtale i Forordet: at den maa blive flittigt benyttet af danske Landmænd.

H. C. Larsen.

Vejledning i Landbrugets Bogføring. Af *A. C. Duborg*, Konsulent for Langelands landøkonomiske Forening. 42 Sider i Kvart. (Aug. Bangs Boghandels Forlag. Kjøbenhavn.)

Vejledningen, der væsentlig er beregnet paa Medlemmer af Kontrolforeninger, giver en Oversigt over Aarsregnskabet paa en Gaard paa 103 Tdr. Ld. med en Ejendomsskyld af 94,000 Kr., hvor Driftsregnskabets maanedlige Opgørelser forudsættes at skulle foretages af Kontrolassistenten, saaledes at det enkelte Medlem af Kontrolforeningen kun har nogle faa daglige Optegnelser at gøre. Bøger til dette Brug — Arbejdsregnskab og Foderregnskab — ere tidligere udgivne af Forfatteren, og Forklaring til deres Benyttelse samt til Aarsregnskabets Affattelse — efter det dobbelte Bogholderis Princip — er meddelt i Vejledningen. Regnskabet synes at give en fornuftig og praktisk overkommelig Oversigt over Rentabiliteten af Landbrugets enkelte Grene.

H. C. Larsen.

Praktisk Havebog for danske Hjem. Af *Grønvald-Fynbo*. Med et Tillæg om Grønt- og Frugtretter af *Fru L. Buxbom*. 5. Oplag. 120 Sider. 90 Øre. (Milo'ske Bogh. Odense.)

Redegørelse for Forsøg over Forhold vedrørende Svinets Stivsyge. Af Professor *Carl H. Hansen*. Udsendt af det landøkonomiske Forsøgslaboratorium. 19 Sider. (Aug. Bang. Kjøbenh.)

Statistisk Aarbog. 13. Aargang 1908. Udgivet af Statens statistiske Bureau. 207 Sider. 2 Kr. (G. B. N. F. Kjøbenh.)

Statistisk Aarbog er for alle, der have Interesse for vore økonomiske Forhold (og hvem har ikke det), en uundværlig Haandbog, der er paa en Gang fyldig og dog sammentrængt, nem at finde sig tilrette i. De Oplysninger, den bringer, ere, om end tidligere for største Delen offentliggjorte, dog som oftest ikke nærværende for Tanken, og det er da saare bekvemt at have dem samlede paa ét Sted og nær ved Haanden. Den bringer imidlertid ogsaa de sidste, hidtil uudgivne statistiske Data. I det hele ere de fleste af de Omraader herhjemme, der lader sig talmæssig udforme, dragne med ind i Aarbogen. Fra Landbrugets Omraade bringer den bl. a. Oversigter over Ejendommenes Fordeling efter Hartkornstilliggende og Besiddelsesmaade, Husmandsbrug, oprettede i Henhold til Lovene af 1899 og 1904, Arealets Benyttelse, Høsten i 1907, Kreaturholdet, smitsomme Sygdomme hos Husdyrene, Landejendomssalg i Aarene 1900—1907, Vurdering til Ejendomsskyld, Ind- og Udførsel, Kapiteltakster, Befolkningens Fordeling inden for Landbruget, Landbrugets væsentligste Organisationer og Andelsforetagender, Anvendelsen af

polsk og galizisk Arbejdskraft o. s. v. Nogle enkelte Data fra Aar-bogens afvekslende og interessante Stof meddeles her.

I de senere Aar ere Landejendomspriserne stegne ret betydeligt. Ved frit Salg var Gennemsnitsprisen pr. Td. Hartkorn (uden Besætning og Inventar) for de forskellige Ejendomsgrupper og hele Landet under ét følgende:

1907	1905—06	1900—1904
Kr.	gsnstl. Kr.	gsnstl. Kr.
6,189	5,715	5,235

Prisen for Besætning og Inventar pr. Td. Hartk. var samtidig:

1,934	1,698	1,472
-------	-------	-------

Men ogsaa Prioritetsbeløbet pr. Td. Hartk. er vokset, det var:

3,898	3,854	3,632
-------	-------	-------

Af Husmandsbrug, oprettede i Henhold til Lovene af 24. Marts 1899 og 22. April 1904, var Tallet den 31. Marts 1908 3,820, til hvilke der var ydet et Statslaan af 15.2 Mill. Kr. Af Husene fandtes de 1,347 paa Øerne og de 2,473 i Jylland.

En Tabel over Detaljpriserne paa forskellige Varer i Aarene 1905 og 1907, indsamlede i Kjøbenhavn, Købstæderne og paa Landet, udviser, at Priserne paa de vigtigste Forbrugsartikler gennemgaaende ere højest i Hovedstaden og lavest paa Landet. Af Tallene fremgaar det endvidere, at det almindelige Prisniveau var højere i 1907 end i 1905. Paa Landet kostede saaledes t. Eks.

	1907.	1905.
	Øre.	Øre.
Æg..... pr. Snes	140	120
Alm. Mejeriost..... pr. Pd.	19.9	19.8
Smør..... —	104	99
Margarine..... —	56.1	48.9
Dansk Flæsk..... —	60.5	47.8
Fersk Svinekød..... —	50.6	42.5
Oksekød..... —	48.7	43.1
Kalvekød..... —	42.5	34.9
Hvedebrød..... —	14.7	13.4
Rugbrød..... pr. 8 Pd.	48.8	47.2

Hesteracer og Hesteavl. Af *A. P. Jacobsen*. 91 Sider. 2 Kr. (»Dansk Landbrug«s Forlag. Aarhus.) — En pænt udstyret og vel skreven lille Bog, der fortrinsvis tager Sigte paa Undervisningen i Hesteavl paa vore Landbrugsskoler, men ogsaa vil kunne læses med Udbytte af hesteinteresserede.